

en lille Andrømmelse, nemlig den, at naar Sagen skal ordnes — og det skal den jo nu, naar den forhaabentlig bliver vedtagen — maa der tages noget Hensyn til de forskellige Meninger, der er om Forstaelsen af den nuværende Kaldelseslov. Jeg tror ikke, at det skal stræves op til noget overvættets stort Spørgsmaal, noget afgørende Spørgsmaal; man skal være sig lidt for det, thi jeg tror, at det i og for sig paa en ret simpel Maade uden store Vædringer, formelt i alt Fald, kan føres tilbage til noget, vi kunne være tilfredse med baade paa den ene Side og den anden Side. Derfor var jeg glad over, at det ærede Medlem for Hillerød netop udtalte, at det var umuligt for det første at indføre en Kaldelse, hvor man berøver de kommunale Myndigheder den Ret, som de nu have, og dernæst at gaa tilbage til det gamle uden at faa klaret det Tvivlsspørgsmaal eller de Tvistespørgsmaal, der ere til Stede. Jeg skal ende som min ærede Sidemand til venstre, og som jeg ogsaa haaber, min ærede Sidemand til højre snart vil, med at udtale mine gode Ønsker for denne Skolelov. Den trænger paa et og andet Punkt til en Vædring, men det kan den jo faa, selv om man ikke lader den komme i Udvalg.

Slot: Jeg maa begynde med at gøre Tinget en Undskyldning for, at jeg beder om Ordet paa et Tidspunkt, hvor alle ønske at komme hjem hurtigst muligt. Naar jeg imidlertid har gjort det, er det dels fordi jeg har nogle Bemærkninger, som jeg har villet fremkomme med hele Tiden, men i Særdeleshed fordi det ærede Medlem for Lyngby (Golding) kom med en Udtalelse, som jeg for mit Vedkommende maa nedlægge en Protest imod — jeg har ikke hørt nogen af mine Partifæller tage den op. Det ærede Medlem for Lyngby udtalte om det Parti, som det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgtreds (N. Clausen) og jeg tilhøre, at han haabede, det i Aar vilde blive mere end lunkne Benner af Forslaget, hvori der ligger den indirekte Sigelse, at vi i Fjor vare lunkne Benner. Det er i det hele taget det gamle Spørgsmaal, som har været saa stærkt fremme siden i Fjor, hvor Skylden ligger for, at Forslaget ikke blev til Lov. Man har Gang efter Gang hørt os faa Skylden herfor, i Særdeleshed af Lærerne, og det ærede Medlem sandt jo saa ogsaa, at det var en nem Udvej at smide det over paa det Parti, hvortil jeg hører. Jeg ser desværre ikke det ærede Medlem, men jeg vil dog for Resten ogsaa nødvendigvis tro, at det ærede Medlem for Ulvor vil fastholde en

saadan Bestyldning mod os, thi jeg tror sikkert, at det ærede Medlem vil kunne hufte, at det vistnok for en stor Del var det Parti, jeg tilhører, der bidrog meget til, at Forslaget blev forhandlet videre i Fællesudvalget ud over den 1ste April, og at vi gjorde dette for at faa Sagen skrænlagt, antager jeg ikke nogen vil tro. Naar man i det hele taget stadig kommer tilbage til det Spørgsmaal: Hvad var egentlig Grunden til, at Forslaget strandede, da der jo tilsyneladende var meget lidt imellem Parterne, da er det min fulde Overbevisning, at der let var naaet Enighed om de to Spørgsmaal, saa at der kun var det tredje tilbage, og jeg er endda tilbøjelig til at tro, at der var et Flertal i begge Ting, som til syvende og sidst kunde være blevet enigt om Forslaget. Naar det desuagtet ikke førtes igennem, tror jeg, der har været ligesom en hemmelig Baggrund bag Forslaget, der har virket ligejom den stille Magt. Denne stille Magt, tror jeg, har været den økonomiske Side af Sagen. Det er jo en Kendsgerning, at Modstanden mod Loven, den aabenlyse Modstand, er fra dem, der ikke ville af med de 2 Mill. Kr. af Statskassen; men de lunkne, de Folk der frygtede for at faa dem ud i Kommunerne, er dem, der i det hele taget ere ængstelige for, at Kommunerne skulle faa forøgede Udgifter. Naar det ærede Medlem for Lyngby ligejom vil kaste en indirekte Bestyldning ud imod mit Parti og muligvis mod mig, der særlig i Udvalget havde de kommunale Forhold for Øje, er det en fuldstændig Misforstaaelse fra det ærede Medlems Side. Naar mit Arbejde i Udvalget særlig gik ud paa at faa de økonomiske Forhold for Kommunerne saa gunstige som muligt, var det netop i den Forvisning, at det var umuligt at føre Loven igennem paa anden Maade. Jeg kender nemlig tilstrækkelig Befolkningen og den økonomiske Tilstand i Kommunerne til at vide, at det at føre en Lov igennem, der virker i høj Grad fordyrende for Kommunerne, efter min Mening omtrent vil være en Umulighed. Hvis jeg overhovedet skulde rette nogen Brevjelse til noget Parti eller Medlem, er det netop den, at Spørgsmaalet om den økonomiske Virkning af Loven ikke har været undersøgt nøje nok, ikke været tilstrækkelig forberedt i Udvalget, og deri ligger netop, at den fornødne Kraft og Interesse ikke har været til Stede i Fællesudvalget til at overvinde den Modstand, som der gjordes fra anden Side. Naar vi se paa den økonomiske Stilling i Kommunerne, hvortil Regeringen har givet os Beregningerne i Motiverne til Forslaget i Fjor, viser det sig, at f. Eks. i